

Seminarium:

Socialt hållbara bostadsområden i Dalarna

DALATING 2025

Vad innebär socialt hållbara bostadsområden?

- Välkomna!
- Kort om Dalarnas bostadsområdesanalys, Region Dalarna
- Månadsrapportering sociala risker, Länsstyrelsen
- Plats för social hållbarhet, Bostadsbolaget Kopparstaden
- Trevligt Hus, förebyggande arbete, Borlänge kommun
- Tid för diskussion (hoppas vi!)

Bostadsområdesanalys i Dalarna

Socialt hållbara bostadsområden

-Ett verktyg för att följa utvecklingen i Dalarnas bostadsområden över tid

Anna Klerby, strateg, Region Dalarna
anna.klerby@regiondalarna.se

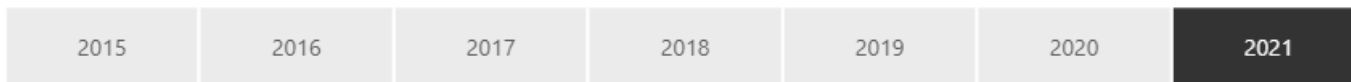
Om rapporten

Analysera data

Om indikatorerna

Välj år här:

Välj kommun här:

- ☐ Älvdalen
- ☒ Avesta
- ☐ Borlänge
- ☐ Falun
- ☐ Gagnef
- ☐ Hedemora
- ☐ Mora
- ☐ Säter
- ☐ Smedjebacken

Välj indikator här:

Låg köpkraft

Välj område här:

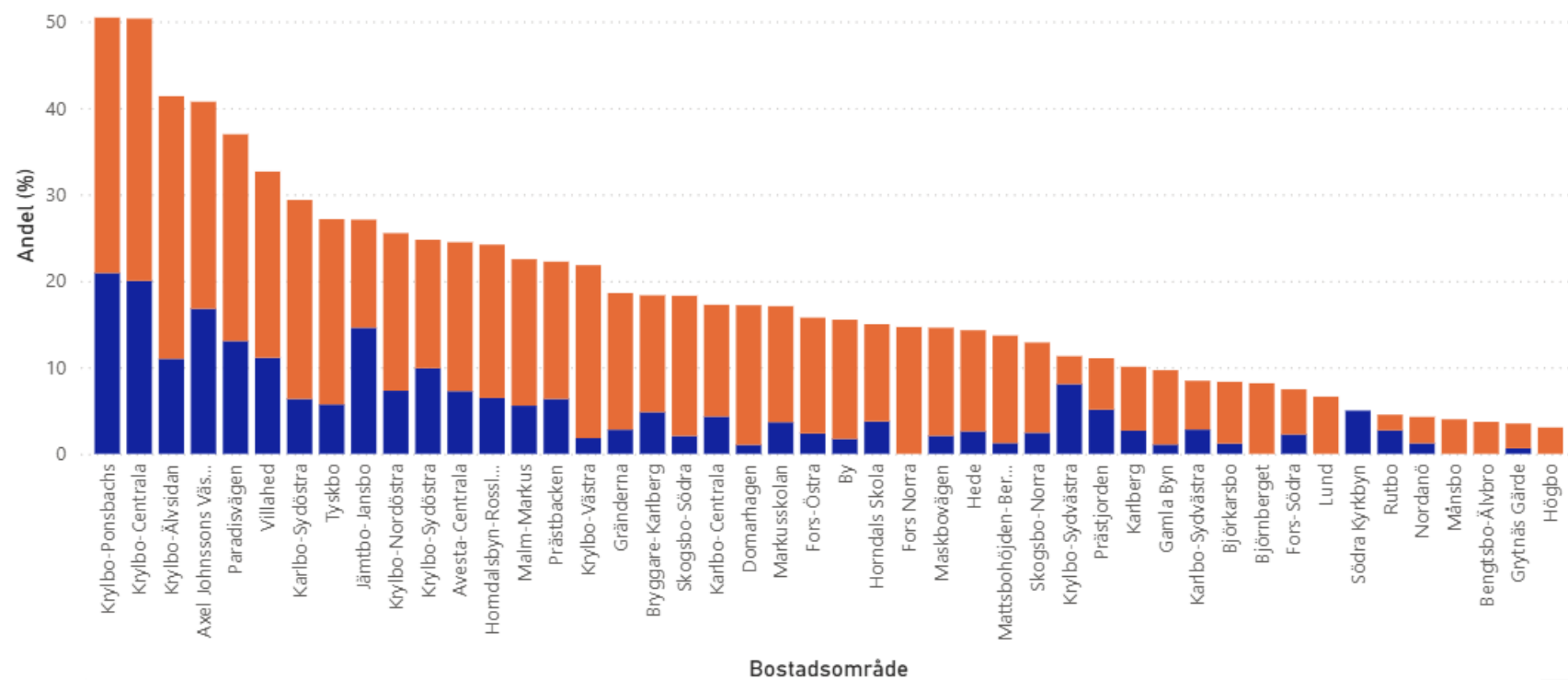
Alla

Välj urval här:

Totalt

Låg köpkraft

Variabel ● Låg köpkraft (barnfamilj) ● Låg köpkraft (inga barn)

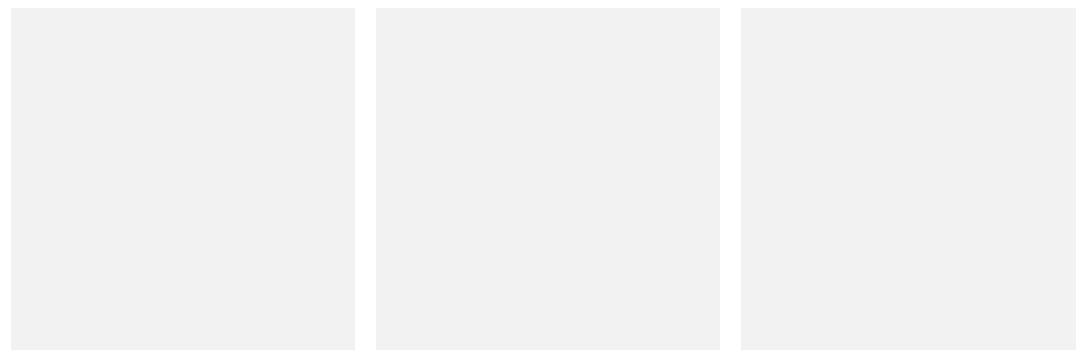
Socialt hållbara bostadsområden

Vad innehåller den?

- Dalarnas 15 kommuner.
- Geografiska områden motsvarande sammanhållna byar eller bostadsområden.
- Registerdata från SCB.
- Potential att utvidga med data från flera datakällor.
- Andel förvärvsarbetande (18-64 år)
- Utbildningsnivå (25-64 år)
- Andel långtidsarbetslösa (18-64 år)
- Ekonomiskt bistånd (18-64 år)
- Hushåll med låg köpkraft (med resp. utan barn)
- Allmännyttans flerbostadshus

Månadsrapportering sociala risker i Dalarnas län

Månadsrapportering sociala risker

- Månatlig rapportering inom samtliga kommuner i Dalarna.
- Länsstyrelsen sammanställer rapporteringen.
- Rapporteringen utgör underlag för prioritering av brottsförebyggande arbete i nätverket för samordnare inom BF (Brottsförebyggande), BFF (Brottsförebyggande föräldraskapsstöd), ANDTS (Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak och Spel) och polis i Dalarna.
- Syfte med lägesrapporteringen
 - God bild av normalläget i respektive kommun.
 - God överblicksbild av läget i länet.
 - Del av underlag i månatlig rapportering till MSB.

Mall för månadsrapportering

Sju frågor gällande sociala risker:

- Ordningsstörningar och otrygghet.
- Hot och våld.
- Våldsbejakande extremism och kriminella nätverk.
- Ungdomar/skolor.
- Alkohol, narkotika, doping och tobak.
- Övrigt (t.ex. hot mot personal och politiker, ryktesspridning etc.).
- Positiva åtgärder för att öka trygghet eller förebygga sociala risker.

Underlaget inlämnat avkommun

Fråga 1, Ordningsstörningar och otrygghet: Vilka ordningsstörningar och händelser som kan skapa otrygghet i samhället (t.ex. inbrott, buskörning, bränder eller skadegörelse) har förekommit den senaste månaden? Finns det specifika platser och tider som utmärker sig?

•
•
•

Sammanställd bedömning¹:

Kommentar/åtgärd:

Fråga 2, Hot och våld: Vilka händelser och trender kan ni se vad gäller hot och våldsbrott i offentlig miljö under den senaste månaden? Finns det specifika platser och tider som utmärker sig?

•
•
•

Sammanställd bedömning:

Kommentar/åtgärd:

¹ Bedömningsskala:

Grönt	Problembilden är liten, följer ordinarie rutiner
Gult	Problembilden är återkommande, kan hanteras utifrån det mandat som finns i lägesbildsgruppen
Rött	Problembilden är omfattande och återkommande, behöver lyftas hos lokala Brå eller i kommunledningen

¹ Bedömningsskala:

Grönt	Problembilden är liten, följer ordinarie rutiner
Gult	Problembilden är återkommande, kan hanteras utifrån det mandat som finns i lägesbildsgruppen
Rött	Problembilden är omfattande och återkommande, behöver lyftas hos lokala Brå eller i kommunledningen

Länsstyrelsen
Dalarnas län

Länsstyrelsens sammanställning

	Fråga 1, Ordningsstörningar och otrygghet	Fråga 2, Hot och våld	Fråga 3, Extremism och kriminella nätverk	Fråga 4, Ungdomar/skolor	Fråga 5, Alkohol, narkotika, doping och tobak	Fråga 6, Övrigt
Kommun	Mars	Mars	Mars	Mars	Mars	Mars
Avesta	Återkommande	Återkommande	Återkommande	Normal	Återkommande	
Borlänge	Återkommande	Normal	Normal	Återkommande	Återkommande	Normal
Falun	Omfattande	Normal	Återkommande	Återkommande	Omfattande	
Gagnef	Normal	Normal	Normal	Normal	Normal	Normal
Hedemora	Återkommande	Normal	Normal	Normal	Återkommande	Normal
Leksand	Normal	Återkommande	Normal	Normal	Återkommande	Normal
Ludvika	Normal	Normal	Normal	Normal	Återkommande	Normal
Malung-Sälen	Normal	Normal	Normal	Återkommande	Normal	Normal
Mora	Återkommande	Normal	Normal	Normal	Återkommande	Normal
Orsa	Normal	Normal	Normal	Normal	Normal	Normal
Rättvik	Normal	Normal	Normal	Normal	Normal	Normal
Smedjebacken	Normal	Normal	Normal	Återkommande	Normal	Normal
Säter	Normal	Normal	Normal	Normal	Normal	Normal
Vansbro	Normal	Normal	Normal	Normal	Normal	Normal
Älvdalen	Normal	Normal	Normal	Normal	Normal	Normal

Sammanfattning

- 14 av 15 kommuner har skickat in rapportering för augusti månad. Observera att alla kommuner gör sin egen subjektiva bedömning av påverkansnivån.
- Det rapporteras fortsatt om rasistiska utspel/jargong, klotter och affischering från flera kommuner.
- Flertalet kommuner rapporterar om skadegörelse på en del olika platser men de flesta på skolor och skolområden.
- *Flera kommuner rapporterar om oro gällande narkotikabruk bland unga och på en del håll misstänkt försäljning till elever på högstadium och gymnasiet.* En av kommunerna har noterat att många olika substanser förekommer och har fångat upp signaler om att det finns en trend att man ska testa olika/okänd narkotika.
- Fortsatta rapporter om att ungdomar filmar våldshandlingar och kränkningar som sedan sprids via sociala medier, det förefaller finnas någon form av trend kring detta.
- Falun och Borlänge rapporterar om ofredanden, fylleri, stöld, inbrott och generella ordningsstörningar kopplat till mindre grupper med kända individer vars problematik är mångfasetterad, bl.a. missbruk, hemlöshet etc. I Falun knyts denna problematik delvis till sprututbytet bl.a. genom fynd av begagnade sprutor m.m.
- Flera kommuner rapporterar om nedsättande ton och otrevliga kommentarer mot kommun, politiker och tjänstepersoner i sociala medier. En kommun rapporterar också om hot och våld mot tjänstepersoner.

- Alla kommuner gör sin subjektiva bedömning av läget kopplat till respektive fråga.
- Normalläget skiljer sig åt mellan olika kommuner, rött i en kommun kan vara grönt i en annan.
- Sammanställningen utgör inte grund för jämförelse kommuner emellan eller att dra slutsatser utifrån.
- Den ger möjlighet att fånga upp trender och främjar samverkan över kommungränser.

Tack

Kontakta oss vid frågor

malin.kapla@lansstyrelsen.se

ulrika.andersson@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Dalarnas län

Plats för social hållbarhet

Annika Stålberg (Dalating 16 april 2025)

Kopparstaden - allmänt

Finns i Falu Kommun

6200 lägenheter - 400 byggnader - 22 områden

Uppdraget:

Erbjuda ett brett utbud

Bidra till Faluns tillväxt

Bidra till ett hållbart samhälle

Mål:

Målbild Social hållbarhet

Ekonomiska klyftorna ökar

Överrepresentation av hg med låg utbildning, hög arbetslöshet, trångboddhet, låg köpkraft - Inte någon bra grund för social hållbarhet.

Vi ska bidra till att våra hyresgäster upplever inkludering, trygghet och stolthet.

Målbild 2026:

Fortsatt fokus på hg upplevda trygghet

Boinflytande

Demografisk och socioekonomisk mångfald

Skillnader mellan områden i Falun ska vara små

Målbild Social hållbarhet

Ekonomiska klyftorna ökar

Mått:

Ökad upplevd trygghet

Ökad upplevt boinflytande

Skillnaden i inkomst mellan Faluns områden

Demografisk och socioekonomisk mångfald
Skillnader mellan områden i Falun ska vara små

Kritiska nyckeltal per bostadsområde

Inkomst - köpkraft

Sysselsättning - utbildningsnivå

Trångboddhet

Störningsärenden

Omflyttning

Skadegörelse

Upplevd trygghet

Nulägesanalys

Områden	Disp.ink medel	Disp.ink median	Antal hushåll
Kopparstaden totalt	321	263	5 521
Övriga kommunen	565	470	22 538
Falu kommun	517	411	28 062

Nulägesanalys

		Disp. ink	Disp. ink	Antal
	Områden	medel	median	hushåll
Områ	SURBRUNNSHAGEN	414	263	68
	CENTRUM	401	322	494
Koppar	NEDRE NORSLUND	399	296	255
	GALGBERGET	385	334	248
Övriga	GULLVIVAN/VITSIPPAN	369	303	123
Falu ko	KVARNBERGET	343	302	457
	LUSTIGKNOPP	343	285	201
	FRÄMBY	339	313	194
	HÄLSINGGÅRDEN	333	280	226
	JÄRNET/ASSESSORN	326	270	377
	BOJSENBURG	312	262	571
	MATTSONGÅRDARNA	305	256	119
	KORSNÄS/VIKA	302	228	86
	ÖVRE NORSLUND	295	257	177
	HERRHAGEN	295	252	577
	HOSJÖ	280	237	210
	SUNDBORN	279	203	18
	BJURSÅS	272	216	115
	GRYCKSBO	267	208	88
	SVÄRDSJÖ	263	204	215
	BRITSARVET	262	205	526
	REGEAMENTET	206	177	162

Analys - förklaringar till inkomstskillnader i områden:

- Studenter
- Äldre
- Arbetsför ålder
- Sysselsättning
- Utbildning

Arbetsför ålder – utan sysselsättning:

Varför bor de där de bor?
Många på samma ställe?

Områdets förutsättningar

Område	Total		1 Rum		2 Rum		3 Rum		4 Rum		5 Rum		1 mkt bra, 2 ok, 3 dåligt				
	Antal objekt	Hyra år kr/m2	Antal objekt	Hyra år kr/m2	Antal objekt	Hyra år kr/m2	Antal objekt	Hyra år kr/m2	Antal objekt	Hyra år kr/m2	Antal objekt	Hyra år kr/m2	Nära / alt säker väg till grundskola	Nära affär m större utbud	Nära VC	Bra kollektiv- trafik*	Omr ger förutsättning för social samvaro
Total	6 020	1 223	1 529	1 483	2 363	1 222	1 641	1 141	412	1 176	75	1 062					
1 Bjursås	121	1 220	35	1 365	58	1 223	25	1 120	2	1 191	1	1 065	1	2	3		2
11 Främby	208	1 139	29	1 234	102	1 156	71	1 106	6	1 084	0		2	2	3		2
13 Galgberget	217	1 454	17	1 852	96	1 497	58	1 419	41	1 377	5	1 362	1	2	3		2
15 Grycksbo	81	1 066	23	1 097	40	1 063	18	1 049	0		0		2	2	1		3
17 Herrhagen	610	1 124	174	1 177	268	1 125	158	1 093	10	1 082	0		1	1	3		1
19 Hosjö	228	1 155	58	1 235	118	1 161	42	1 116	10	1 042	0		1	3	3		3
21 Hälsinggården	237	1 080	31	1 080	109	1 126	72	1 040	14	1 074	11	1 031	2	3	2		2
23 Järnet	381	1 257	98	1 361	148	1 350	98	1 159	32	1 139	5	1 121	1	3	1		1
25 Korsnäs	73	1 237	20	1 331	28	1 312	21	1 158	3	1 111	1	1 111	3	3	3		1
27 Kvarnberget	619	1 168	67	1 259	295	1 196	207	1 140	40	1 128	10	1 030	1	2	2		2
29 Lustigknopp	205	1 171	48	1 810	51	1 174	87	1 097	18	1 050	1	1 054	3	3	3		2
3 Bojsenburg	637	1 101	141	1 338	207	1 057	240	1 076	47	1 057	2	1 065	1	1	1		1
31 Nedre Norslund	271	1 079	53	1 432	34	1 169	117	1 036	52	1 023	15	1 004	2	1	1		1
33 Regementet	205	1 909	164	2 010	33	1 687	8	1 700	0		0		-	-	-	-	-
35 Sundborn	44	1 377	0		24	1 382	16	1 287	4	1 652	0		1	2	3		1
37 Surbrunnshagen	78	1 809	42	2 057	16	1 802	13	1 657	7	1 548	0		3	1	3		2
39 Svärdsjö	254	1 221	84	1 374	105	1 209	64	1 138	1	989	0		1	1	1		3
41 Vika	17	1 093	2	1 144	14	1 108	1	941	0		0		1	3	3		2
43 Övre Norslund	200	1 171	67	1 566	65	1 103	56	1 078	6	1 028	0	1 004	3	1	1		1
5 Britsarvet	777	1 352	269	2 106	315	1 240	138	1 171	46	1 314	9	1 070	1	1	1		2
7 Centrum	519	1 339	98	1 274	216	1 423	126	1 345	70	1 265	9	1 067	2	2	2		2
9 Elsborg	38	1 095	9	1 089	21	1 118	5	1 046	3	1 063	0		1	2	1		2

Vad gör Kopparstaden?

NÄRVARANDE – FLEXIBLA - SAMBARBETE

- Snabbt agerande
- Vill få hyresgäster att kunna bo kvar (hyresskulder, sanitär olägenhet)
- Bosociala samordnare – Socionomer
- Helt, rent, snyggt
- Boendegrupper
- Trivselaktiviteter
- EST – Effektiv Samordning Trygghet (nätverk)
- Möjliggöra mångfald - områdesstrategier
- Utbilda personal – tex i våld i nära
- Gro Smart – Aktivitetsledare

Kopparstaden Varma Starka Kloka

Annika Stålberg

Trevligt Hus - Bärande idéer och mål

- **Nyttja skolan som nav i socialt utvecklingsarbete och nå nya målgrupper**
- **Skapa engagemang, delaktighet och förtroende för verksamheten**
- **Skapa förutsättningar för ett långsiktigt inkluderande samhälle**
- **Upprätthålla goda utbildningsresultat hos Borlänges elever**
- **Stärka Borlänges sociala kapital.**
- **Främja ekonomiska vinster, effektiv lokalanvändning.**

Trevligt Hus – vår verksamhet

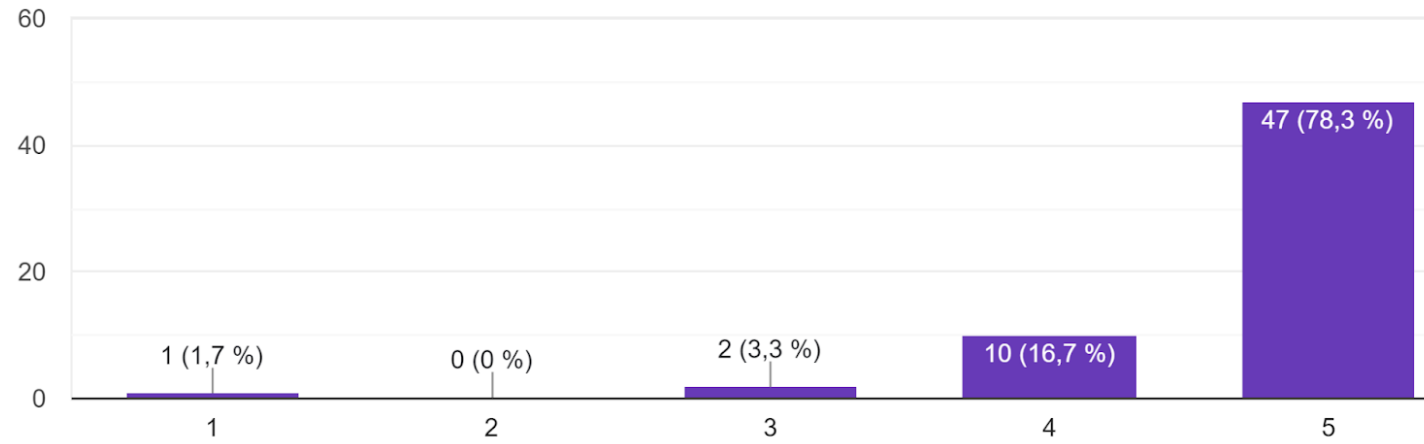

Schema Trevligt Hus - Paradisskolan

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	
	Dagtid					
12:50			Team up Årskurs 5			12:50
13:00			12:50 - 14:50			13:00
13:15			Rädda Barnen			13:15
13:30						13:30
13:45						13:45
14:00	Musik -					14:00
14:15	14.00 - 15.00					14:15
14:30	Klarinet kurs årskurs 4-5 bildsalen					14:30
14:45	Klarinett och flöjt kurs Musikskolan					14:45
15:00		Fotboll för årskurs 6			Teakwondo	15:00
15:15		Forsa fotboll	Bokcirkel - Läsa, lyssna leva	Bordtennis årskurs 5	14:30- 15:30	15:15
15:30	Bokcirkel - Läsa, lyssna leva	15:15-16:45	ABF	14:30 - 16:00	Dala Taekwondo akademin	15:30
15:45	ABF			Årskurs 3-4-5	årskurs 1-2	15:45
16:00			Friidrott	Bokcirkel - Läsa, lyssna leva	Teakwondo	16:00
16:15			Kvarnsveden friidrott	ABF	15:30 - 16:30	16:15
16:30			Friidrott för tjejer		a Taekwondo akademin	16:30
16:45	Kvällstid				årskurs 1-2	16:45
17:00		Föräldrautbildning	Föräldrautbildning	Föräldrautbildning	Trevligt Hus	17:00
17:15		17:00 - 20:00	17:00 - 20:00	17:00 - 20:00	17:00 - 20:00	17:15
17:30		Socialtjänsten	Socialtjänsten	Socialtjänsten	Kulturkväll	17:30
17:45					Teater årskurs 5-6	17:45
18:00					Musik årskurs 3	18:00
18:15					Matlagningskurs	18:15
18:30					Dans	18:30
18:45					17:30	18:45
19:00					Pyssel från årskurs f-3	19:00
19:15						19:15
19:30						19:30
19:45						19:45
20:00						20:00
20:15						20:15
20:30						20:30

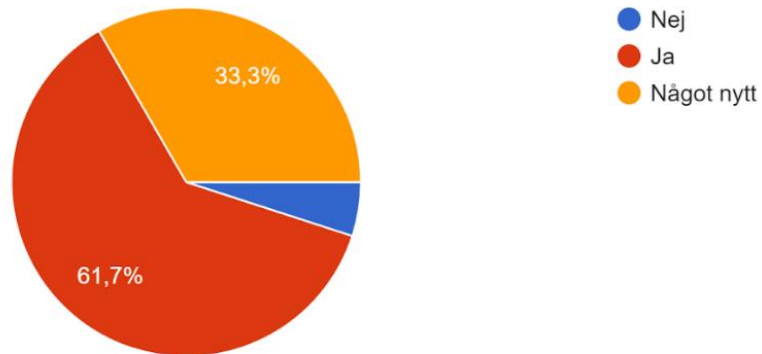
Vad tyckte du om aktiviteten?

60 svar

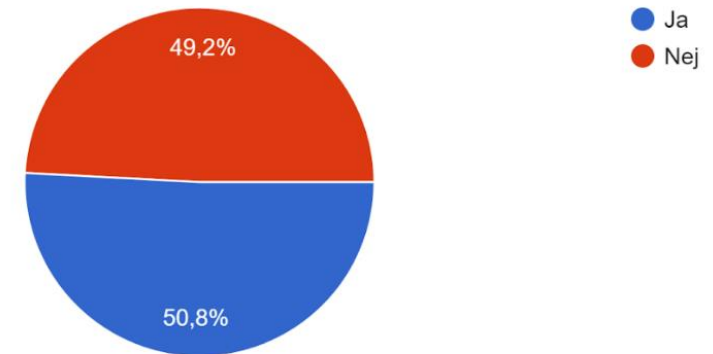
Vill du fortsätta med aktiviteten nästa år?

60 svar

Vill du göra någon av aktiviteterna från trevligt hus med föreningen utanför skolan?

59 svar

Trevligt Hus

Isabella Celebi: isabella.celebi@borlange.se

Robin French: robin.french@borlange.se